

Motenje v mirni posesti.

(Najvišega sodnijskega dvora dunajskega določba od 23. novembra 1880, št. 13315, s katero sta se nad-sodnijska odločba od 29. septembra 1880, št. 10888, in odlok c. k. mestne-delegirane okrajne sodnije celjske od 2. septembra 1880, št. 10475 odstranila.)

S pogodbo od 15. oktobra 1879 je grof Maks Montecucoli gojzdne parcele št. 345^a, 345^b, 344, 336^b in 336^c vitezu Ljudevit-u Manner-ju za 2600 gld. v ta namen prepustil, da sme gledé na gojzdne postave les iz teh gojzdnih parcel posekati. Pogodila sta se objednem, da se ima začeti sekati zadnji čas do 15. avgusta 1880. Z dovoljenjem grofa Montecucoli je začel vitez Ljudevit Manner že 12. avgusta 1880 sekati. V neki eksekuciji zoper grofa Maksa Montecucoli je bila njegova grajščina, imenovana Maierberg, h katerej spadajo tudi omenjene gojzdne parcele, dejana v sekvestracijo, in je sodnija odvetnika dr. Higerspergerja za sekvestra vpeljala. To se je zgodilo 19. maja 1880. Dostaviti je tu še, da se je bila pravica viteza Ljudevita Manner-ja, da sme omenjene gojzdne parcele posekati, 7. januarja 1880 v deželni knjigi vknjižila. Ker je jel vitez Ljudevit Manner 12. avgusta 1880 sekati, ga je tožil sekvester dr. Higersperger zaradi motenja v mirni posesti, in prepovedalo se je ob enem vitezu Ljudevitu Manner-ju glede na §. 9. cesarske postave od 27. oktobra 1849, da mora ponehati sé sekanjem toliko časa, da rzsodba črez to tožbo ni zadobila pravne moči. C. k. mestna delegirana okrajna sodnija celjska je z odlokom od 2. septembra 1880, št. 10475 viteza Ljudevita Mannerja obsodila.

Razlogi prvega sodnika:

S pogodbo od 15. oktobra 1879 je dokazano, da je vitez Ljudevit Manner ves les na gojzdnih parcelah 345^a, 345^b, 344, 336^b in 336^c, spadajočih k grajščini Maierberg od grofa Montecucoli kupil. Z odlokom c. k. deželne sodnije od 5. januarja 1880, št. 34853 je dokazano, da je ta pravica viteza Ljudovita Mannerja v deželnej knjigi tom. 9., fol. 249 pri grajščini Maierberg vknjižena. Zapisnik c. k. okrožne sodnije celjske od 19. maja 1880, št. 2545 konstatira, da je bil dr. Higersperger v eksekuciji Štefana Hummer-ja zoper grofa Montecucoli za sekvestra pri grajščini Maierberg vpeljan.

Vitez Ljudevit Manner sam potrdi, da je 12. avgusta 1880 začel sekati. Pogodba od 15. oktobra 1879 je kupčija in ne najemščina, ker je objekt porabljiva reč in je po §. 2. te pogodbe toženi ta objekt v last kupil. Po tem takem je toženi s to pogodbo dobil le pravico do posesti, in ne še posesti same, ker se je izvršba pravice zarad sekanja po §. 4. te pogodbe daljnej pogodbi pridržala. Toženi ne trdi, da bi se bila do 19. maja 1880, ko je bil tožnik za sekvestra vpeljan, po §. 4. omenjene pogodbe potrebna nova pogodba sklenila. In tudi, če bi bil toženi pred 19. majem 1880 v posest kupljenega objekta stopil, bi bil s tem, da je bil 19. maja 1880 sekvester vpeljan, prišel ob posest, ker sodnijski zapisnik kaže, da je bila cela lastnina grofa Montecucoli sekvestirana, in se iz tega zapisnika ne more dokazati, da bi se jedna ali druga parcela ne bi bila sekvestru izročila. Ker toženi sam da veljati, da mu je bila konec meseca julija 1880 sekvestracija znana, da pa vendar ni ničesar storil, da bi bil branil svoje pravice zoper sekvestracijo, da je bil tedaj s sekvestracijo zadovoljen; ker je zadnja dejanska posest na sekvestrovej strani, in ker je to posest toženi s tem motil, da je začel 12. avgusta 1880 les sekati, uslišati se je morala tožba sekvestrova.

Zoper ta odlok je toženi vitez Ljudevit Manner vložil rekurz do nadsodnije graške, katera je pa ta rekurz odbila z odločbo od 29. septembra 1880, št. 18888.

Nadsodnijski razlogi:

Po §. 5. cesarske postave od 27. oktobra 1849 se ima v pravadah zavoljo posestnega motenja preiskavati in dokazati samo zadnja dejanska posest, in motenje te posesti; tisti, ki hoče še le posest zadobiti, ali ki hoče močnejšo pravico do posesti dokazati, storiti mora to po rednem pravnem potu. Gotovo je, da je bil tožnik postavljen za sekvestra grajščini Maierberg in vpeljan v posest vsega k ti grajščini pripadujočega, do sedaj v lasti grofa Montecucoli stoječega zemljišča. To je dokazano tudi z odlokom c. k. deželne sodnije graške od 6. aprila 1880, št. 7219 in z zapisnikom od 19. maja 1880, s katerim se je izvršila vpeljava sekvestrova. Iz tega zapisnika je jasno, da je bil sekvester v posest vseh delov grajščine Maierberg, torej tudi v posest gojzda in parcel 345 ° itd. po sodnijski izročbi vpeljan. Da preide posest na sekvestra ni potrebno, da bi moral obhoditi vsak del mu izročenega zemljišča.

Najemna posest toženega zarad tega gojzda ni dokazana, ker porabe tega gojzda ni niti za določen čas niti za določeno ceno prevzel (§. 1090 o. d. z.), temuč kupil je le pravico, da sme iz gojzda še stoječi les posekati in odpeljati. Toženi dobi tedaj kupljeni les še le tedaj v pravo posest, ko ga poseka. Po pogodbi od 15. oktobra 1879, ker se ni nič gotovejšega dogovorilo, pred 15. avgustom 1880 ni smel sekati. Vknjiženje toženčevih pravic kot realno breme ni še dejanska pridobitev posesti. Da se je kupa objekt pred kupčijo izkazal, je naravno, ali v tem se ne vidi nikakoršen izročilen akt. Poznejša pridobitev posesti s pohojo, odmeničenjem, obgradenjem, zaznamovanjem, obdelovanjem ali s kakim drugim fizično razvidnim načinom se ni trdila; ker se gojzd k posekanju še ni bil izročil, toženi tudi po 15. avgustu 1880 brez vednosti in zoper sekvestrovo voljo s sekanjem ni smel pričeti. Če pa je pričel, storil se je krivega motenja posesti s samolastno pomočjo po §§. 19. in 339. o. d. z. Toženi je imel torej jedino le pravico, zahtevati izpolnitev pogodbe po rednem pravnem potu. Da je imel toženi od eksekuta dovoljenje do pridobitve posesti s sekanjem, s pričo J. Pröglhof, (tudi če je to popolnoma veljaven svedok), še ni dokazano. — Zoper to nadsodnijsko odločbo se je toženi vitez Ljudevit Manner (zastopan po dr. Josip-u Serneč-u) pritožil do najvišjega sodnijskega dvora, kateri je z določbo od 23. novembra 1880, št. 13315 obedve razsodbi nižjih sodnij zavrgel, in tožnika z njegovo tožbo zavrnil.

Razlogi najvišjega sodnijskega dvora:

Prašati je treba, je li bil tožnik v takej posesti, da je imel pravico tožiti. To vprašanje pa se mora zanikati. Po sodnji postavljeni sekvester se pooblasti, in se mu dolžnost naloži, da siloma gospodari čez sekvestrirani objekt, da sprejema in postavno porabi dohodke sekvestriranega objekta. Ta eksekucija na dohodke lastinskih in posestnih razmer in pravic tretjih osob ne spremeni. Vpeljanje sekvestra tedaj nima družega pomena in upljiva, kakor da se mu objekti, njegovemu gospodarstvu izročeni, razkažejo. V tem slučaju pa je zarad večkrat omenjenega gojzda vpeljani sekvester toliko manj kako posest pridobil, ker se je, kakor kaže zapisnik od 19. maja 1880, pri vpeljavi sekvestrovi naravnost na znanje vzelo, da je omenjene gozdne parcele zadevajoča pogodba z vitezom Ljudevitom Manner-jom vknjižina v deželni knjigi, da je

pogodbina že poplačana in da tedaj iz tega gojzda sekvestru ni nikakoršnih dohodkov pričakovati. Sekvester tudi ne trdi, da bi bil pred 12. avgustom 1880, ko je jel toženi sekati, kake posebne dejanja izvršil v že večkrat navedenih gojzdnih parcelah. Ako sekvestra v njegovem uradovanji, to je v prijemi dohodkov iz sekvestriranega objekta, kak tretji na nepravičen način moti, naj si išče po sposobnem potu varstva in pomoči; nikdar pa nima pravice tožiti zarad motenja v mirni posesti. I. L.—z.

H konkurznemu redu.

(Nadsodnijska odločba od 4. februarja 1880, št. 875, s katero se je razsodba c. kr. deželne sodnije v Ljubljani od 18. decembra 1879, št. 7856, potrdila.)

Zapuščina V. C. S—a v L. zagazila je v konkurz. Proti konkurzni masi je potem žena umrlega konkurznega dolžnika, gospa J. S. roj. M. vložila pred c. kr. deželno sodnijo v Ljubljani tožbo de praes. 18. maja 1879, št. 403., ter zahtevala, da naj se ji za izdane pogrebne stroške v znesku 336. gld. 28. kr. določi prvi red konkurznih upnikov in da se naj pred pričetkom konkurza naraščenim stroškom posmrtnice in inventure v znesku 55. gld. 28. kr. pripozna lastnost masnih dolgov. C. kr. deželna sodnija v Ljubljani je z razsodbo od 18. decembra 1879, št. 7856 tožbi v vsakem oziru vstregla.

Iz prvosodnijskih razlogov.

Tožnica trdi, da je k V. C. S—ovi konkurzni masi oglasila pogreba stroškov 336 gld. 28 kr. in stroškov posmrtnice in inventure 55 gld. 28 kr. Pogreba stroškom zahtevala je vmeščenje v prvi red, stroškom posmrtnice in inventure pa uvrstenje med masne dolgove.

Konkurzna masa je oglašeni terjatvi sicer likvidirala, ali samo v tretjem redu. Konkurzne mase oskrbnik oporeka namreč, da je tožnica te stroške za konkurzno maso založila, in da je bila opravičena ali zavezana, kake stroške za maso založiti. Iz priloge A ad I. se timveč razvidi, da je tožnica v tožbi navedene stroške iz svojega lastnega premoženja poplačala, ter si tako pridobila samo pravico do odškodovanja iz V. C. S—ove zapuščine. Ker je tožnica te stroške brez mandata in brez pravnega odstopa izplačala